

Danmarks Statistik og den kommunale udligning

Den kommunale udligning flytter hvert år milliarder af kroner mellem kommunerne. En del af beregningen af udligningen bygger på tal fra Danmarks Statistik. Tallene indgår i en beregningsmodel, der administreres af Økonomi- og Indenrigsministeriet.

Danmarks Statistik leverer tal om alt fra indkomster til boligtyper. Tallene kommer fra forskellige statistikker, som fx befolkningsstatistikken, pensionsregisteret, boligopgørelsen, indkomststatistikregisteret, børnetilskudsregisteret, beskæftigelsesstatistikken, uddannelsesstatistikken, byopgørelsen og bilstatistikken.

Nogle tal kommer fra særkørsler bestilt af Økonomi- og Indenrigsministeriet, specifikt som grundlag for beregning af den kommunale udligning, mens andre er offentligt tilgængelige i Statistikbanken.

Et kriterium i udligningen, som har fået en del opmærksomhed, er andelen af personer mellem 25 og 49 år, som ikke har en erhvervskompetencegivende uddannelse. Før 2017 fandtes der kun oplysninger om uddannelse for få personer, som er indvandret efter 2006. Uddannelsesoplysninger for en stor del af disse indvandrere har derfor været klassificeret som uoplyste. I perioden fra 1999 og frem til 2006 blev oplysningerne indsamlet via flere spørgeskemaundersøgelser, og for restpopulationen blev der imputeret¹ oplysninger, så hele befolkningen var dækket.

Danmarks Statistik søgte over flere år finansiering til at opdatere oplysningerne om indvandrernes medbragte uddannelse for perioden efter 2006. Først i september 2017 har Danmarks Statistik med baggrund i en meget omfattende spørgeskemaundersøgelse – delvist finansieret af Rockwoolfonden – kunnet give et fornuftigt bud på uddannelsesniveaut for personer indvandret fra 2007 til 2016.

Kvaliteten af den nye dataindsamling er fuldt ud på højde med de tidligere indsamlinger fra før 2006. Den nye opgørelse for perioden 2006 til 2016 har imidlertid mødt kritik for at bygge på usikre data.

Spørgeskemaundersøgelser er altid behæftet med en vis usikkerhed. *Undersøgelsen af indvandrernes medbragte uddannelse* er imidlertid gennemført efter internationalt anerkendte metoder, og der er gjort en stor indsats for at kvalitetssikre indsamlingen i samarbejde med Rockwoolfondens Forskningsenhed og Uddannelses- og Forskningsministeriet. Undersøgelsen er gennemført for at lukke det opståede datahul og dermed kunne give et mere retvisende samlet billede af hele befolkningens uddannelsesniveau.

Spørgeskemaundersøgelser blandt privatpersoner baserer sig næsten altid på selvrapporterede oplysninger, og det vil næsten altid være nødvendigt at fore-

¹ Imputering (eller imputation) er betegnelsen for den statistiske proces, hvorved manglende observationer erstattes med sandsynlige værdier efter en bestemt algoritme.

tage en imputering eller opregning, da en 100 pct. besvarelse stort set aldrig forekommer. I Danmarks Statistik findes der flere eksempler på sådanne indsamlinger, fx Arbejdskraftundersøgelsen, som er det danske bidrag til EU's Labour Force Survey og indgår i EU's og OECD's tal for arbejdsledighed.

Grundet den øgede opmærksom omkring undersøgelsen, har Danmarks Statistik foretaget en supplerende dataindsamling, hvor en del af de tidligere adspurgte er blevet spurgt igen. Danmarks Statistik har indhentet oplysninger for omtrent 3.000 personer, hvorved præcisionen i den foretagne imputation igen har kunnet vurderes. Denne særlige undersøgelse viser bl.a. både, at 83 pct. af personerne med imputerede uddannelsesoplysninger placeres korrekt i forhold til at have eller ikke have en erhvervskompetencegivende uddannelse, og at fordelingen på uddannelsesniveauer blandt de 3.000 genadspurgte svarer stort set til den foretagne imputering.

Undersøgelsen viser også, at spørgeskemaundersøgelserne – trods usikkerheder - giver et mere retvisende billede af den faktiske uddannelsesfordeling i befolkningen og specielt blandt indvandrere, end det var tilfældet før indsamlingen af disse data.

Alle statistikker er forbundet med en vis usikkerhed, som man er nødt til at forholde sig til, når man vælger at bruge disse. Danmarks Statistik søger igennem vores dokumentation bl.a. at gøre opmærksom på de væsentligste problemstillinger og usikkerheder, der knytter sig til vores data.